

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—,
Poštno-čkovni račun štev. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: Cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—

Živec gospodarskega življenja.

Teško je urediti gospodarstvo, ki je vsled nesposobnosti ali zanikarnosti gospodarja v stanju propadanja. Kmet, ki prevzame posestvo za takim gospodarjem, mora porabiti vso razumnost in energijo, da izleči rane, ki iz njih krvavi gospodarstvo, ter da na osnovi dobrega gospodarskega načrta spravi vse gospodarsko telo počasi v stanje reda in zdravja.

Kar velja o zasebnem gospodarstvu, velja tudi o narodnem in državnem. Ko je nastopila sedanja Stojadinovič-Koroščeva vlada, je našla državne blagajne prazne in narodno gospodarstvo v stanju propadanja. JNS politiki so, kakor znano, dobri gospodarji za sebe in morda še tudi v strankine namene, za narodno gospodarstvo in pa za zdravo finančno politiko niso imeli in nimajo ne smisla ne sposobnosti. Zato pa je doba njihovih režimov obelježena z gospodarskim propadanjem in obubožanjem gospodarskih stanov in tudi posameznikov. Kmet je postal siromak, kakor prej nikdar ni bil.

Stojadinovič-Koroščeva vlada se stanja, ki ga je našla, ni ustrašila, marveč je snovala in snuje načrte, da popravi in ozdravi, kar so njeni predniki pokvarili in upropastili. Omilila je, kolikor mogoče, davčna bremena. Znižala državne izdatke s tem, da je znižala plače uradnikom in nameščencem. Storila je potrebne ukrepe v obrambo kmetiskih dolžnikov. Sedaj se peča z rešitvijo problema (vprašanja) naših denarnih zavodov, ki so vsled nemarnosti in nesposobnosti prejšnjih režimov postali nelikvidni. Mrtvilo leži na njih, ki se že vleče iz l. 1931. Takrat bi se bila nastopajoča denarna kriza dala rešiti z nekaj milijoni. Toda JNS je mislila samo na državno blagajno, odnosno na blagajne milijencev režima, v nemar pa je pustila blagajne denarnih zavodov, ki so se vedno bolj praznile in so sedaj ipraznjene do dna.

To je bil udarec, ki je najhujše zadel Slovenijo, kjer je bilo združništvo najbolj razvito. Prizadeta pa je vsled gospodarskega mrtvila, ki leži nad Slovenijo, tudi državna blagajna, ki v njo ne pritekajo davki tako, kakor bi morali in bi tudi v resnici pritekali v redovnih razmerah. Odlašati torej ne kaže več, s tem se položaj le slabša od meseca do meseca. Presekano žilo je treba povezati, da bo kri zopet normalno krožila po telesu. To se najprimernejše zgodi tako, da se pride združništvu na pomoč. Vlada se s tem vprašanjem peča in upati je, da bo kmalu našla pravilno rešitev. Član sedanje vlade dr. Krek je na zborovanju v Velikih Laščah 17. maja rekel: »Vlada bo že letos oskrbela ogromna sredstva, da bodo hranilnice in posojilnice že letos mogle prirediti s poslovanjem.«

Ta napoved je razveseljiva za združništvo in za vse ljudstvo, čigar gospodarstvo je tesno zvezano z usodo združništva. Prejšnji režimi so samo nakopičili gorje, sedanja vlada ga hoče odpraviti ali vsaj izdatno ublažiti. Pred petimi leti bi se bilo to dalo doseči z manjšimi žrtvami, sedaj bo res treba velikih sredstev, da zopet oživi omrtveli živec našega gospodarskega življenja. »Kmetijski list« zabeleži te velike napore sedanje vlade nekam posmehljivo. S tem kaže v svetli luči svoje »kmetoljubno« srce. Njemu je veliko bolj pri srcu borba zoper »klerikalnega« zmaja, ki sedaj divja na španskem, kot pa blagobit našega kmeta. Naše kmetisko ljudstvo si bo to dobro zapomnilo. Z veliko hvaležnostjo in obenem z živahnim pričakovanjem pa spremlja napore sedanje vlade, da bi pomagala kmetiskemu ljudstvu in s tem popravila, kar so prejšnji režimi, sestavljeni iz osebnostih bivše demokratske in bivše kmetijske stranke, nad njim grešili.

V NAŠI DRŽAVI.

Kongres JRZ v Belgradu. Izvršni odbor JRZ sklicuje za 1. in 2. junij kongres stranke v Belgrad. Po poročilih belgrajskega časopisja bo izvoljen za predsednika JRZ dr. Milan Stojadinovič, za prvega in drugega podpredsednika dr. Anton Korošec in dr. Medmed Spaho.

Novi banovinski odbor JNS za dravsko banovino. Zadnje nedeljo se je vršil v Ljubljani zbor zaupnikov JNS in je bil sestavljen ob tej priliki za našo banovino sledeči odbor: dr. Janko Rajar, predsednik; podpredsednika sta bivša ministra in senatorja dr. A. Kramer in I. Pucelj; poslovodni podpredsednik je bivši podban dr. Otmar Pirkmajer.

Priprave za veliki shod združene opozicije, ki se bo vršil v Novem Sadu, so v polnem teku.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Bolgarija kliče na prisilno delo. V Bolgariji je pozvanih 20.000 mladeničev na prisilno delo na raznih cestah, železnicah i. t. d.

Kako se hoče znebiti nova avstrijska vlada oboroženih organizacij. Kakor hitro je zvedel bivši podkancler in vodja Heimwehra knez Starhemberg, da je izpadel iz vlade, se je takoj odpeljal v Rim k Mussoliniju. Kaj je opravil v Rimu, ni znano. Mussolini ga je poslal nazaj na Dunaj 20. maja v posebnem letalu. Koj po njegovi vrnitvi so se vršile po Dunaju manifestacije za Heimwehr v znak protesta proti nameravanemu razpustu. Da bi se rešil kancler dr. Schuschnigg na lep ter miren način vseh oboroženih organizacij, hoče izdati zakon o osnovanju posebne avstrijske milice, ki bo neke vrste rezervna vojska. Milica bo štela 30 do 50 tisoč mož. V milico bi se strnila pred vsem naslednja oborožena združenja: Sturmsharen, Freiheitsbund, Schutzkor in seve v prvi vrsti Heimwehr. Z novim zakonom hoče kancler dr. Schuschnigg spraviti pod svoj vpliv vse navedene organizacije in se znebiti na miren način vseh heimverovskih kolovodij, ki bi ostali generali brez armade.

Izjalovljen napad na Starhembergovo grad. V noči 23. maja so izvršili narodni socialisti napad na grad kneza Starhemberga v Wachsenburgu pri Lincu. Namen napada je bil, se polastiti orožja, ki je shranjeno v kleti gradu, ker je knez Starhemberg vodja avstrijskih oboroženih organizacij. Napad se je izjalovil. Poseglo je vmes orožništvo in prišlo je do streljanja. Eden od napadalcev je ubit, eden ranjen in osem aretiranih. Od orožnikov ni bil nobeden ranjen. V Avstriji v zadnjem času močno vre ne le samo med hitlerjanci, ampak tudi med delavstvom in je avstrijski režim na s smodnikom obče nevolje napolnjenem sodu, ki lahko vsak čas eksplodira.

Napoved poostitve sankcij in Sueški prekop. Svet Društva narodov se bo sestal v mesecu juniju in bo sklepal o poostitvi sankcij proti Italiji. Da bodo sankcije res izdatne, napovedujejo zatvoritev Sueškega prekopa za italijanske ladje. Če bi res prišlo do tako dalekosežne poostitve kazenskih ukrepov proti Italijanom, bi to odločilno vplivalo na razvoj dogodkov ne samo v Sredozemskem morju, ampak predvsem v vzhodni Afriki. Anglija je zaradi povečanja italijanske oblasti v Sredozemskem morju močno vznemirjena. Italija utrjuje otok Pantelaria med Sicilijo in Tunisom in otok Dumerah, ki ga je Italiji odstopila Francija, kar pomeni novo nevarnost za prehod angleških ladij skozi Rdeče morje. Vprašanje zatvoritve Sueškega